

[Niels Westerby.]

ning af med tiden at gøre de to pagter overflødige ved at skabe en sikkerhedsordning, der omfatter hele Europa, og som både Sovjetunionen og USA er medgaranter for.

Det er altså min bestemte opfattelse, at netop vort medlemskab i NATO og den sikkerhed, som det giver os, har givet os en handlefrihed, som vi vel ikke har haft i mere end 100 år i dansk udenrigspolitik. Jeg kan ikke forestille mig, at Danmark i 1930'erne kunne have taget kraftige standpunkter i nogen som helst henseende. Man kan derimod ikke sige andet, end at vor politik i den vietnamesiske konflikt er en temmelig kraftig standpunkttagen. Man kan heller ikke sige andet, end at Danmarks holdning i det græske spørgsmål også er udtryk for en temmelig kraftig stillingtagen. Jeg vil bede om, at man sammenligner Danmarks udenrigspolitiske holdning i 1930'erne, da vi nærmest krøb rundt og ikke vovede at mukke i nogen som helst henseende, med situationen i dag, i 1960'erne, da vi tør sige vor mening om, hvordan denne verden bør indrettes og styres, og hvordan man kan sikre fred og bedre tilstande i verden. Jeg tror, at det sikkerhedspolitiske system, vi har, har givet et bidrag til og en baggrund for, at dette er muligt.

Jeg vil dog gerne tillade mig at stille regeringen et spørgsmål i denne forbindelse. Man kommer jo ikke uden om, at forsvarspolitikken er udenrigspolitikken forlængelse, og der har i den senere tid med regelmæssige mellemrum i dagspressen været fremsat forlydender om, at der kunne være mulighed for, at regeringen ville slække på forsvarspolitikken og nedsætte forsvarsbudgettet, måske i forbindelse med et eventuelt indenrigspolitisk økonomisk arrangement. Jeg ser i dag i dagbladet Politiken, at forsvarsministeren ikke har været tilkaldt til forhandlinger i kontaktudvalget med SF, og det tror jeg naturligvis på. Men der har ved flere lejligheder verseret hårdnakkede forlydender om, at det har været tilfældet, og jeg vil derfor gerne spørge regeringen: ligger det klart, at regeringen står ved vor forsvarspolitik og ikke vil udhule den igennem nedskæringer, eller er der bare den mindste antydning af sandfærdighed i de rygter, der med

mellemrum kommer frem om dette spørgsmål?

Hr. Poul Møller var inde på nogle betragtninger om, at Europa skulle være en tredje magt i verden på samme måde, som USA og Sovjetunionen er det. Denne betragtning tror jeg ikke man uden videre skal godtage. Jeg tror, det vil være farligt, hvis vi lægger dansk udenrigspolitik til rette efter det synspunkt, at Europa engang skulle udvikle sig henimod at blive en slags tredje supermagt. Man kan naturligvis gøre et meget enkelt ræsonnement. Man kan sige, at Danmark ligger i Europa, og at en styrkelse af Europa dermed også må være en styrkelse af Danmark og give vor røst større styrke i verden. Jeg er ikke sikker på, at dette ræsonnement holder, og jeg vil stille det spørgsmål: er vi bedre tjent med, at dansk udenrigspolitik er under indflydelse af Tyskland og Frankrig i en europæisk supermagt, end med den nuværende tingenes tilstand, hvor Danmarks udenrigspolitik måske mere er påvirket af hensynet til England og De Forenede Stater? Det vil jeg ikke være tilbøjelig til at tro.

Jeg tror da også, at man må se præsident de Gaulles udtalelse på pressekonferencen i går som i lige så høj grad udtryk for en sikkerhedspolitisk som for en markedspolitisk indstilling. De fleste kyndige mener, at Frankrig ikke vil melde sig ud af NATO efter 1969, og jeg vil da også tro, at det er mest sandsynligt, at Frankrig ikke gør det — men helt bestemt tør jeg ikke udelukke det, og det ville bringe dansk og europæisk eller vestlig, ja, hele verdens sikkerhedspolitik ind i et helt nyt spor, hvis det blev tilfældet. Jeg tror, at general de Gaulles tankegang er bevidst at stille henimod en europæisk supermagt, som det selvfølgelig vil tage tid at udvikle — og naturligvis en supermagt, der fortrinsvis er under fransk ledelse — og jeg vil gerne gøre et par bemærkninger om dette perspektiv, som ikke just fylder mig med udelte begejstring. Det, en sådan europæisk supermagt skulle bygge på, skulle være en slags filosofi gående ud på, at der var en eller anden særlig europæisk personlighed. Noget er der naturligvis om snakken, men den europæiske personlighed er nu ikke så klar